

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΑΣΧΟΛΙΕΣ, ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΙΑ

Αμπελοδιαδρομές στην Πιτσιλιά:

Γνωρίζοντας το αμπέλι μέσα από ένα παιχνίδι προσανατολισμού

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για τους/τις μαθητές/μαθήτριες της Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (9:00 - 13:30), αλλά μπορεί να επεκταθεί μέχρι τις 16:00.

Σημείωση 1: Το πρόγραμμα που παρουσιάζεται πιο κάτω εκτείνεται μέχρι τις 13:30. Σε περίπτωση που η ομάδα επιθυμεί την επέκτασή του μέχρι τις 16:00, το πρόγραμμα μπορεί να εμπλουτιστεί με επιπλέον ανατροφοδοτικές και δημιουργικές δραστηριότητες, μετά από συνεννόηση των συνοδών εκπαιδευτικών με το προσωπικό του ΚΠΕ.

Σημείωση 2: Σε συνεργασία με το προσωπικό του ΚΠΕ και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

Σημείωση 3: Σημείο συνάντησης για την έναρξη του προγράμματος είναι η πλατεία της κοινότητας Αγίου Θεοδώρου Πιτσιλιάς.

Σημείωση 4: Το πρόγραμμα προσφέρεται σε ομάδες με μέγιστο αριθμό 25 μαθητών/μαθητριών.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

- Γνωρίσουν την περιοχή της Πιτσιλιάς και τη σχέση της με την αμπελοκαλλιέργεια μέσα από το παράδειγμα της κοινότητας Αγίου Θεοδώρου Πιτσιλιάς.
- Εξοικειωθούν με χώρους που συνδέονται με τη διατήρηση και την προστασία της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.
- Γνωρίσουν τις γηγενείς ποικιλίες αμπελιού της περιοχής Πιτσιλιάς.
- Γνωρίσουν τα αμπελουργικά προϊόντα, τον τρόπο και τη διαδικασία παραγωγής τους.
- Διερευνήσουν τα μέρη και τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του φυτού του αμπελιού.
- Αντλήσουν πληροφορίες για τις αμπελουργικές εργασίες μέσα από την αλληλεπίδρασή τους με κατοίκους της κοινότητας.
- Αποκωδικοποιήσουν τις πληροφορίες που αναγράφονται στις ετικέτες των κρασιών.
- Αναπτύξουν δεξιότητες προσανατολισμού στον χώρο, με τη βοήθεια χάρτη.
- Αναπτύξουν δεξιότητες συλλογής και ανάλυσης δεδομένων μέσα από τη διεξαγωγή συνέντευξης.
- Εξοικειωθούν με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και σύγχρονων τεχνολογιών.

- Εκτιμήσουν τη συμβολή της αμπελοκαλλιέργειας και της παραγωγής αμπελουργικών προϊόντων στον πολιτισμό και στην παράδοση του τόπου.
- Συνειδητοποιήσουν τη σημασία της στήριξης των αμπελουργών και των παραγωγών αμπελουργικών προϊόντων για την κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική αειφορία της κοινότητας.
- Εισηγηθούν τρόπους προώθησης των τοπικών αμπελουργικών προϊόντων και μέτρα στήριξης των αμπελουργών και των παραγωγών αμπελουργικών προϊόντων.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

9:00 - 9:30 Άφιξη και καλωσόρισμα στην πλατεία της κοινότητας Αγίου Θεοδώρου Πιτσιλιάς

Συζήτηση για το πρόγραμμα και τους κανόνες που διέπουν την εφαρμογή του.

Διάλειμμα για φαγητό.

9:30 - 13:30 Γνωριμία με την κοινότητα Αγίου Θεοδώρου Πιτσιλιάς

Οι μαθητές/μαθήτριες εντοπίζουν την κοινότητα Αγίου Θεοδώρου Πιτσιλιάς σε χάρτη της Κύπρου και τις κοινότητες με τις οποίες γειτνιάζει.

Παιχνίδι προσανατολισμού στην κοινότητα

Οι μαθητές/μαθήτριες μελετούν χάρτη της κοινότητας, στον οποίο αποτυπώνονται σημεία που θα πρέπει να εντοπίσουν. Με τη χρήση ηλεκτρονικών συσκευών σαρώνουν κωδικούς και λύνουν γρίφους σχετικούς με το αμπέλι. Στο τέλος του παιχνιδιού, ανακοινώνονται τα αποτελέσματα και ακολουθεί συζήτηση.

Γνωριμία με τα αμπελουργικά προϊόντα

Οι μαθητές/μαθήτριες γνωρίζουν τα αμπελουργικά προϊόντα και τη διαδικασία παρασκευής τους.

Ετοιμασία για μελέτη πεδίου

Οι μαθητές/μαθήτριες ενημερώνονται σχετικά με τα πεδία μελέτης που θα επισκεφθούν.

Μελέτη πεδίου

Οι μαθητές/μαθήτριες:

- **Μουσείο Αγροτικής Ζωής**

Εντοπίζουν τα παραδοσιακά αμπελουργικά εργαλεία που εκτίθενται στο μουσείο και τα συσχετίζουν με τις αμπελουργικές εργασίες. Συνειδητοποιούν τη σημασία του Μουσείου Αγροτικής Ζωής στην προβολή και στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

- **Συνέντευξη με αμπελουργό**

Συνομιλούν με αμπελουργό της κοινότητας και αντλούν πληροφορίες σχετικά με τα αμπελουργικά εργαλεία που εντόπισαν στο μουσείο και τη χρήση τους στις αμπελουργικές εργασίες.

- **Οινοποιείο**

Περιηγούνται στο οινοποιείο και ενημερώνονται από τον/την οινοποιό για τις μεθόδους, τις τεχνικές και τις αειφόρες πρακτικές που εφαρμόζονται. Εμπλέκονται σε πειραματική διαδικασία απόσταξης και γνωρίζουν τη διαδικασία παρασκευής ζιβανίας. Συσχετίζουν την πειραματική συσκευή με το παραδοσιακό καζάνι απόσταξης ζιβανίας. Μελετούν ετικέτες κρασιού και αναγνωρίζουν τις πληροφορίες που αναγράφονται σε αυτές. Σχεδιάζουν τη δική τους ετικέτα κρασιού.

- **Φυτόριο οινοποιείου**

Διερευνούν το φυτό του αμπελιού, γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά του και διακρίνουν και ονομάζουν τα μέρη του. Συμμετέχουν σε βιωματική δραστηριότητα φύτευσης αμπελιού, ακολουθώντας την παραδοσιακή μέθοδο.

Εγκατάλειψη της αμπελοκαλλιέργειας – Μέτρα στήριξης

Οι μαθητές/μαθήτριες εντοπίζουν στοιχεία εγκατάλειψης της αμπελοκαλλιέργειας στην περιοχή. Προβληματίζονται σχετικά με τις επιπτώσεις της στην οικονομική και κοινωνική ευημερία της κοινότητας. Συζητούν και εισηγούνται μέτρα και δράσεις για τη στήριξη της αμπελοκαλλιέργειας στις ορεινές κοινότητες.

Αναχώρηση και επιστροφή στο σχολείο

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ - ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

13:30 - 16:00 Ανατροφοδοτικές και δημιουργικές δραστηριότητες

Σε περίπτωση επιλογής του ολοήμερου προγράμματος (9:00–16:00), οι μαθητές/μαθήτριες συνεχίζουν το πρόγραμμα με ανατροφοδοτικές και δημιουργικές δραστηριότητες όπως:

- Επίσκεψη σε ξερολιθικό τοπίο της κοινότητας και γνωριμία με την τέχνη της ξερολιθιάς.
- Δημιουργία διαφημιστικού υλικού για την προώθηση τοπικών προϊόντων με πρώτη ύλη το σταφύλι.
- Παιχνίδι ρόλων με θέμα την υιοθέτηση αειφόρων πρακτικών σε τοπικό οινοποιείο.
- Μελέτη της διαδικασίας ζύμωσης του κρασιού και μοντελοποίησή της.

Στο ολοήμερο πρόγραμμα προβλέπεται διάλειμμα για μεσημεριανό γεύμα. Οι μαθητές/μαθήτριες μπορούν να έχουν μαζί τους το μεσημεριανό τους γεύμα ή, εναλλακτικά, το σχολείο μπορεί να μεριμνήσει για τη διευθέτηση γεύματος σε εστιατόριο της περιοχής.

Συστήνεται οι μαθητές/μαθήτριες να:

- Είναι κατάλληλα ντυμένοι/ντυμένες, με βάση τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν κάθε φορά στην περιοχή.
- Φορούν αθλητικά παπούτσια ή παπούτσια κατάλληλα για περπάτημα.

Τα φύλλα εργασίας, τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων, παρέχονται από το ΚΠΕ.